

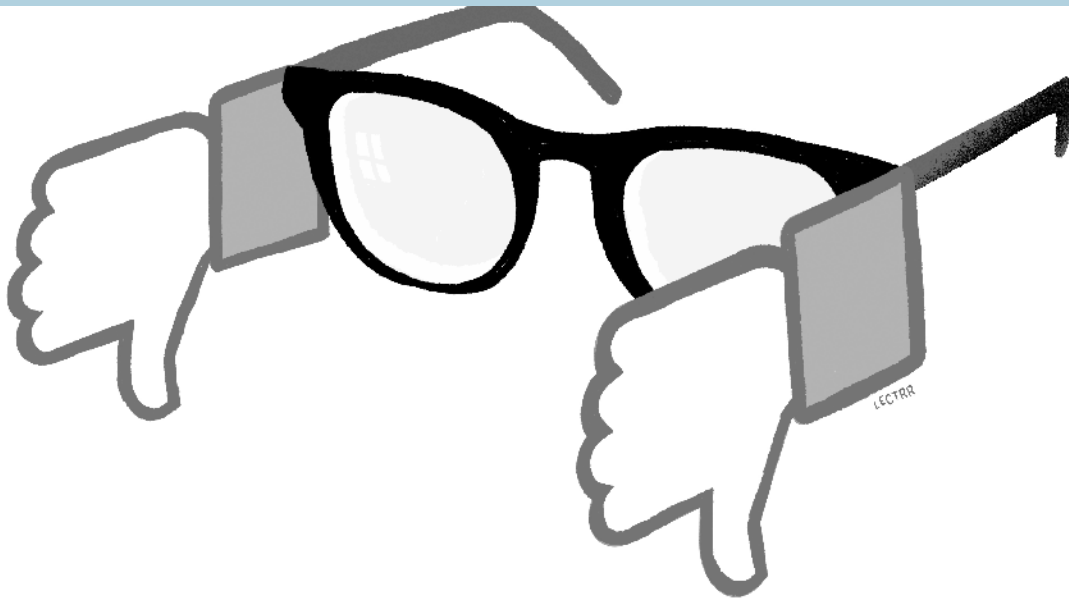
REGELDRUK IN HET MKB

Op 11 maart is verslag gedaan van de reactie van de Tweede Kamer op het eind vorig jaar verschenen rapport dat Hogeschool Saxion op verzoek van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat (EZK) van de Tweede Kamer heeft opgesteld. Centraal staat het onderzoek naar de ervaren regeldruk bij MKB-ondernemingen.

Verspreid over een tiental branches zijn gestructureerde vraaggesprekken gevoerd met ondernemers. De uitkomsten van het Saxion-onderzoek wijken niet veel af van de conclusies van een eerdere internetconsultatie die de Kamer eind 2018 heeft laten uitvoeren onder mkb-ondernemers: vrijwel alle ondernemers laten weten dat er te veel regeldruk is. De belangrijkste veroorzakers van regeldruk zitten in de onzekerheid of wel aan regelgeving wordt voldaan, onzekerheid omtrent de handelwijze van uitvoeringsinstanties en de angst bij ondernemers om - ondanks hun inspanningen om aan de opgelegde verplichtingen te voldoen – alsnog tegen boetes aan te lopen.

In het Saxion-onderzoek wordt door ondernemers gevraagd om in wet- en regelgeving meer rekening te houden met het onderscheid tussen grote en MKB-ondernemingen. Oplossingen om de regeldruk te verminderen lijken ondernemers onder andere te zoeken in regels die zij kunnen 'snappen'. Dat wil zeggen: vereenvoudigde regels die inhoudelijk duidelijk zijn, maar waarvan een ondernemer ook kan begrijpen waarom die regels er zijn en wat van hem verwacht wordt. Dit reduceert de ervaren onzekerheid en bespaart kosten doordat ondernemers de regels eenvoudiger of zelfs kunnen uitvoeren. Ook wordt geconstateerd dat regelgevers en uitvoeringsinstanties meer vertrouwen mogen hebben in ondernemers.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/03/11/kamerbrief-met-reactie-op-onderzoek-regeldruk-mkb>

Confirmation Bias: Voorkeur voor bevestiging, ofwel de neiging om meer waarde te hechten aan informatie die de eigen ideeën bevestigt.

NIEUWE LEERSTOEL: PSYCHOLOGIE VAN TOEZICHT

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Universiteit Utrecht (UU) introduceren samen de leerstoel 'Psychologie van Toezicht' om inzichten uit de sociale en organisatiepsychologie te vertalen naar praktische vraagstukken in het toezicht. Deze nieuwe leerstoel wordt bekleed door Elianne van Steenberg.

Verbreding van het perspectief

Onderzoek naar toezicht wordt veelal vanuit juridisch of economisch perspectief gedaan. Door de toevoeging van de gedragswetenschappelijke invalshoek kunnen in- en externe toezichthouders hun werkwijze aanpassen of vernieuwen. Voorbeelden hiervan zijn de onderzoeken naar blinde vlekken in de besluitvorming

en naar hoe in ondernemingen wordt omgegaan met fouten. Onderzoeken als deze geven bijvoorbeeld de mogelijkheid om risicovol gedrag te signaleren voordat er schade is ontstaan.

Bijzonder hoogleraar

Elianne van Steenberg is voor een periode van vijf jaar benoemd tot bijzonder hoogleraar Psychologie van Toezicht. Eind 2020 zal ze haar inaugurele rede houden over 'De psychologie van het toezicht'. Van Steenberg is bij de universiteit verbonden aan de onderzoeksgroep Organisatiegedrag van Universiteits-hoogleraar Naomi Ellemers. Sinds 2016 is zij ook aan AFM verbonden als senior toezichthouder.

KRACHT EN TEGENKRACHT ONDER PARADIGMAVERKLEIVING

Een kritische grondhouding is noodzakelijk bij het besturen van of toezicht houden op een woningcorporatie. Als een bestuurder of toezichthouder te veel vasthoudt aan zijn eigen werkwijze, denkpatronen en overtuigingen, kan dat leiden tot ongewenste situaties. Dat blijkt uit het onderzoek 'Kracht en tegenkracht' naar de risico's bij langzittende bestuurders dat in opdracht van de Autoriteit woningcorporaties (Aw) door Marilieke Engbers van de Vrije Universiteit Amsterdam is uitgevoerd.

Het onderzoek beschrijft vijf fasen die een bestuurder kan doorlopen en de variabelen die in deze fasen zijn handelwijze bepalen. Risico's zijn dat de bestuurder niet meer leert, vasthoudt aan zijn eigen overtuigingen, geen tegenspraak meer duldt en gelijkgestemden om zich heen verzamelt. Hij kan verkleefd raken aan zijn eigen paradigma ofwel niet meer openstaan voor andere zienswijzen.

De bepalende factor is niet zozeer de zittingstermijn van de bestuurder, maar vooral de mate waarin tegenspraak wordt gegeven. Het onderzoek biedt een aantal oplossingen voor de RvC om tegenspraak te organiseren. De kern hierbij is dat de RvC gezamenlijk stilstaat bij het functioneren van de bestuurder en actief het gesprek voert over diens werkwijzen en denkbeelden. Vooral bij een krachtige bestuurder zal de RvC een grote tegenkracht moeten organiseren. Dat is niet altijd eenvoudig, omdat ook de RvC 'verkleefd' kan zijn aan de eigen overtuigingen en ervan overtuigd zijn dat hun invulling van de werkgeversrol de meest passende is.

https://www.vtw.nl/data/media/files/Rapport_Kracht-en-Tegenkracht_-_Autoriteit_woningcorporaties.pdf